

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. Š.,** zast. JUDr. Jiřím Štanclem, advokátem, se sídlem Čs. Legií 172, Klatovy, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,** se sídlem Škroupova 18, Plzeň, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) E. D., II) J. G., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2016, č. j. RR/1343/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2018, č. j. 30 A 99/2016 - 51,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Domažlice (dále též „stavební úřad“) ze dne 19. 10. 2015, č. j. MeDO-54518/2015-Sz, výrokem I. bylo podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, nařízeno žalobci jako vlastníku domu č. p. X umístěného na pozemku st. X v k. ú. D. odstranit části stavby „Přístavba a přestavba“ výše uvedeného domu, a to dvoupodlažní přístavbu v původním dvoře – 1. v obou podlažích nové prodejní prostory propojené novým betonovým schodištěm (betonový strop, plochá střecha s krytinou z izolační plastové folie, dvě střešní okna vel. 550 x 1090mm, na schodišti z 1. NP do 2. NP přístavby je na chodbě jedno střešní okno 450 x 1090mm), 2. vybourání prostupů v zadním průčelí objektu v 1. NP a 2. NP za

účelem propojení stávajících a nových prodejních prostor - uvedení do původního stavu, tj. zazdít prostupy provedené při provádění nepovolené přístavby v původním dvoře. Zároveň byla žalobci podle § 130 odst. 1 stavebního zákona uložena povinnost předložit návrh technologického postupu při odstraňování stavby, včetně nutných opatření k vyloučení, omezení či kompenzaci případných negativních důsledků na životní prostředí v okolí stavby. Stavební úřad popsal obsah návrhu a stanovil lhůtu pro jeho předložení. Současně byly stanoveny podmínky pro odstranění stavby včetně lhůty k odstranění. Výrokem II. bylo podle § 129 odst. 6 stavebního zákona žalobci nařízeno obnovení předcházejícího stavu stavby, a to tak, že vstup do kanceláře a WC v 2. NP rekonstruované stodoly bude uveden do původního stavu, který zde byl před provedením nepovolené realizace dvorní přístavby. Výrokem III. nebylo podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona žalobci nařízeno odstranění části stavby – kompletní výměna stávajícího krovu.

[2] Žalobce podal proti výrokům I. a II. rozhodnutí stavebního úřadu odvolání, které žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Plzni. Namítal, že výrok I. rozhodnutí stavebního úřadu je nejasný, jelikož jej lze vykládat buď tak, že se jím nařizuje i odstranění betonového schodiště, anebo tak, že betonové schodiště se ve výroku uvádí jako prvek, který blíže definuje odstraňované prostory, aniž by sám měl být odstraněn. Pokud by mělo být schodiště zbouráno, bude třeba vybudovat schodiště nové, popřípadě hledat jiné řešení přístupu do II. nadzemního podlaží rekonstruované stodoly. Takový postup by byl pro žalobce neekonomický a neúčelný.

[4] Žalobce dále namítal, že rozhodnutí stavebního úřadu je v rozporu se závazným stanoviskem orgánu památkové péče. V prvním výroku napadeného rozhodnutí se uvádí, že mají být „*odstraněna dvě střešní okna velikosti 550 x 1090 mm*“. V závazném stanovisku se však uvádějí „*střešní okna velikosti 780 x 1380 mm*“. V rozhodnutí se dále zmiňuje „*odstranění střešního okna 450 x 660 mm na schodišti z 1. NP do 2. NP přístavby*“ (bývalé stodoly). Správní orgán si k posouzení dílčí otázky existence tohoto střešního okna nevyžádal stanovisko dotčeného orgánu, tudíž jeho soulad či rozpor se zájmy památkové péče není v závazném stanovisku hodnocen.

[5] Žalobce také brojil proti druhé části výroku I. rozhodnutí stavebního úřadu, tj. „*Vybourání prostupů v zadním průčelí objektu v 1. NP a 2. NP za účelem propojení stávajících a nových prodejních prostor – uvedení do původního stavu, to znamená zazdít prostupy provedené při prováděních nepovolené přístavby v původním dvoře.*“ Podle žalobce „původní stav“ není v řízení dokumentován. Budou-li prostupy zcela zazděny, znemožní se tím vstup z hlavního objektu do dvora. V důsledku toho se znemožní užívání rekonstruované a povolené stodoly, která jiný přístup než ze dvora nemá a do dvora také jiný vstup než z domu není.

[6] Krajský soud žalobu zamítl shora uvedeným rozsudkem. K první námitce krajský soud konstatoval, že výrok I. neobsahuje žádnou nejasnost a je třeba jej vykládat tak, že žalobci bylo nařízeno i odstranění betonového schodiště. Namítá-li žalobce, že takový postup pro něj bude obtížně představitelný a spojený s neúčelnými náklady, tuto situaci si způsobil sám nerespektováním povinností plynoucích mu ze stavebního zákona.

[7] K druhé námitce krajský soud uvedl, že skutečnost, že stavební úřad ve svém rozhodnutí uvádí, že jako součást nepovolené stavby mají být odstraněna i *dvě střešní okna o rozměrech 550x1090 mm*, zatímco v závazném stanovisku jsou uvedeny rozměry oken o velikosti 780/1380 mm, není významná. Je totiž nezbytné konstatovat, že rozměr 780/1380 mm je uveden v žalobcem předložené projektové dokumentaci. K dispozici ho měly rovněž správní orgány vydávající, resp. posuzující závazné stanovisko. Teprve při kontrolní prohlídce uskutečněné dne 11. 8. 2015 byly zjištěny skutečné rozměry těchto střešních oken, tj. 550/1090 mm, v důsledku čehož jsou tyto míry uvedeny i ve výrokové části rozhodnutí stavebního úřadu. Za podstatné však krajský soud označil to, že střešní okna jsou pouze součástí stavby, která je nepřípustná jako celek. Z tohoto pohledu a z pohledu zákonnosti prvoinstančního i napadeného rozhodnutí tak nemá rozhodující význam, jaké rozměry měla dvě střešní okna. Totéž platí pro střešní okno o rozměru 450/660 mm, které nadto nebylo uvedeno ve stavební dokumentaci a bylo zjištěno při kontrolní prohlídce dne 11. 8. 2015. Proto nemohlo být posouzeno v závazném stanovisku.

[8] Nedůvodnou shledal krajský soud i poslední námitku, přičemž konstatoval, že není pravdou, že by původní stav objektu nebyl v řízení dokumentován. Uvedení „vybouraného“ do původního stavu nemůže znamenat nic jiného, než obnovení původní celistvosti, což se (zpravidla) děje zazděním.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[9] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stěžovatel namítá, že užívání II. NP rekonstruované stodoly má povoleno rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 3. 9. 2009 pod č. j. OVÚP-7943/09-291085/2009-Sz. Bude-li odstraněno dnešní betonové schodiště, musí stavebník v rámci demolice nechat vybudovat schodiště nové. Jeho parametry jsou předurčeny právní úpravou, takže výsledné schodiště bude v totožném anebo velmi podobném provedení, jako schodiště odstraňované. Trvání na odstranění stávajícího schodiště a jeho nahrazení schodištěm novým neodpovídá okolnostem případu a je v rozporu se zásadami správního řízení. Uvedení do původního stavu není možné, jelikož tehdy se do II. nadzemního podlaží stodoly vstupovalo po žebříku. Povolení užívání prostor ve II. nadzemním podlaží stodoly vyžaduje užívání schodiště a stěžovatel byl ve vztahu k jeho užívání v dobré víře. K této okolnosti krajský soud nepřihlédl.

[10] Vypořádání druhé a třetí námitky (existence a rozměry oken) je podle stěžovatele dále nepřesvědčivé a je v rozporu s § 8 zákona č. 500/2004 sb., správního řádu (uvedení rozdílných technických údajů ve dvou správních rozhodnutích).

[11] V poslední námitce stěžovatel uvádí, že v minulosti poukazoval na to, že „původní stav“ vstupu na dvůr není zjištěn. Formulace užitá ve druhé části výroku I. má za následek, že nebude existovat žádný přístup z domu na dvorek, tudíž ani k bývalé stodole, která není předmětem demolice. Před nepovolenou přestavbou/přístavbou existovaly ve zdi domu dveře, kudy se na dvůr, a přes dvůr do stodoly, chodilo. Uloženým zazděním obou nynějších otvorů však zůstanou dvůr a bývalá stodola bez přístupu.

[12] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu.

[13] Osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

III. Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[15] Kasační stížnost není důvodná.
[16] Nejvyšší správní soud předesílá, že žádost stěžovatele o dodatečné povolení stavby, která je nyní předmětem rozhodnutí o nařízení jejího odstranění, byla zamítnuta a odvolání bylo rovněž zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 12. 2011. Stěžovatel proti tomuto rozhodnutí podal žalobu, kterou Krajský soud v Plzni zamítl rozsudkem ze dne 27. 3. 2013, č. j. 57 A 7/2011 - 61. Řízení o kasační stížnosti proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud zastavil usnesením ze dne 14. 5. 2013, č. j. 1 As 34/2013 - 20. Nyní přezkoumávané rozhodnutí žalovaného je tak říkajíc nutným následkem toho, že nepovolená stavba nemohla být dodatečně povolena.

[17] Stěžovatel v kasační stížnosti předně namítal, že schodiště, které má být odstraněno podle výroku I. stavebního úřadu, je potřeba k přístupu do II. NP rekonstruované stodoly, jejíž užívání má stěžovatel povoleno a v případě jeho odstranění by stěžovatel musel zřídit prakticky totožné schodiště. Nejvyšší správní soud k této námitce konstatuje, že předmětem žalobní námitky týkající se schodiště vedoucího do II. NP rekonstruované stodoly byla pouze otázka, zda má stěžovatel podle rozhodnutí stavebního úřadu toto schodiště odstranit, či nikoliv. Tuto otázku krajský soud zodpověděl a pouze v tomto rozsahu je nyní možné vypořádání této námitky krajským soudem přezkoumat (srov. § 104 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud se s posouzením krajského soudu v tomto směru ztotožňuje, včetně vhodného odkazu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2013, č. j. 6 As 63/2012 - 72.

[18] K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že pokud stěžovatel namítá, že jediným způsobem, kterým bude možné po odstranění schodiště zajistit přístup do II. NP stodoly, bude vybudováním stejného schodiště, tuto skutečnost stěžovatel neprokázal a zůstává pouze v rovině jeho tvrzení. Stěžovatel ostatně sám připouští, že vybudování nového přístupu nemusí být totožné. Z odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu vyplývá, že řešení této otázky bude součástí návrhu technologického postupu při odstraňování stavby, včetně nutných opatření k vyloučení, omezení či ke kompenzaci případných negativních důsledků na životní prostředí v okolí stavby, jehož zpracování bylo stěžovateli uloženo výrokem I. rozhodnutí stavebního úřadu. Skutečnost, že odstranění schodiště bylo stavebním úřadem nařízeno, nasvědčuje také tomu, že stěžovatel bude muset zajistit přístup

do II. NP stodoly jiným způsobem. (Tento nový přístup bude muset být projednán příslušným postupem či řízením dle stavebního zákona, v němž bude zajištěna ochrana veřejného zájmu na památkové ochraně.) Tato námitka proto není důvodná.

[19] Stěžovatel dále namítal, že uvedení rozdílných technických údajů ve dvou správních rozhodnutích (ve skutečnosti v závazném stanovisku a rozhodnutí stavebního úřadu) týkajících rozměrů oken není v souladu s § 8 správního řádu a způsobuje nepřesvědčivost rozhodnutí. Tato námitka rovněž není důvodná. Krajský soud svůj závěr podrobně a přesvědčivě odůvodnil a Nejvyšší správní soud se s jeho závěry ztotožňuje. Tyto závěry zároveň nejsou v žádném rozporu s § 8 správního řádu, který zakotvuje zásadu spolupráce správních orgánů ve veřejné správě. Tato zásada má zajistit, aby např. v téže věci neprobíhalo více správních řízení apod. Je ostatně třeba zdůraznit, že stěžovatelem namítané závazné stanovisko se týkalo řízení o jeho žádosti o dodatečné povolení stavby a posuzovalo projektovou dokumentaci předloženou stěžovatelem. Závazné stanovisko tedy bylo vydáno pro potřeby řízení odlišného od řízení o nařízení odstranění stavby, které vyústilo v nyní napadené rozhodnutí žalovaného, v němž správní orgány posuzovaly skutečný stav nepovolené stavby. Toto závazné stanovisko proto není pro nyní projednávanou věc relevantní.

[20] V poslední námitce stěžovatel namítal, že původní stav „prostupů“ v původním dvoře není znám. Zazdění prostupů potom povede k tomu, že dvorek ani bývalá stodola, která nemá být odstraněna, nebudou přístupné. Před nepovolenou přístavbou se přitom ve zdi domu dveře na dvůr nacházely. K této námitce Nejvyšší správní soud konstatuje, že uvedením do původního stavu je v kontextu posuzovaného případu třeba rozumět uvedení do stavu před nepovolenou přístavbou, kdy byl dvůr z hlavní budovy přístupný, stejně jako byl zajištěn vstup do bývalé stodoly (jak stěžovatel v kasační stížnosti sám uvádí). Rozhodnutí stavebního úřadu tedy neukládá uvedení do jakéhosi nezjištěného původního stavu. Výsledný stav proto nepředpokládá nepřístupnost dvora a rekonstruované stodoly a takový závěr nelze dovodit ani z rozsudku krajského soudu. Ani tato námitka proto není důvodná.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[21] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[22] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

[23] Osobám zúčastněným na řízení Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Nejvyšší správní soud osobám zúčastněným na řízení neuložil v řízení žádnou povinnost, která by mohla přiznání náhrady nákladů řízení opodstatnit.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu